

§ 5**Lägesrapport av hållbarhetskommisionens arbete****Svar på remiss från kommunstyrelsen**

Dnr 1.7.1-22/2017

Socialnämndens beslut

Socialnämnden godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen.

Reservation

Samtliga ledamöter och tjänstgörande ersättare för Moderaterna och Liberalerna reserverar sig mot nämndens beslut till förmån för sitt eget gemensamma förslag som redovisas nedan.

Ersättaryttrande

Ersättaren Stina Bengtsson (C) hänvisar till Moderaternas och Liberalernas förslag till beslut.

Särskilt uttalande

Ordföranden Åsa Lindhagen m.fl. (MP) samt ledamöterna Rana Carlstedt m.fl. (S), Alexandra Mattsson Åkerström m.fl. (V) samt Anna Rantala Bonnier (Fi) lämnar följande särskilda uttalande.

Att undanröja hinder för och bidra till människors självständighet är ett av socialtjänstens kärnuppdrag. Arbete och utbildning är centralt för att människor ska kunna leva ett fritt och självständigt liv. Hållbarhetskommisionens delrapport *Dold potential* som socialnämnden här ges möjlighet att kommentera utgör ett viktigt underlag för hur staden bättre kan möjliggöra unga personers etablering på arbetsmarknaden, inte minst de åtgärder som föreslås under A2.2.

Vi delar socialförvaltningens uppfattning om att det är viktigt att staden på olika sätt verkar för att unga personer ska ges möjlighet att fullfölja sina gymnasiestudier, alternativt delta i kompletterande studier för att komma närmare arbetsmarknaden. Även om det är viktigt att verka för att utbildningsinsatserna ska leda till arbete så snart som möjligt är det också nödvändigt att den enskilde individens behov får stå i centrum vilket i vissa fall innebär att studier/utbildning behöver pågå under en längre tid.

Ärendet

Kommisionen för ett socialt hållbart Stockholm har under 2016 tagit fram fyra delrapporter som behandlar hållbar skolutveckling,

ungas etablering på arbetsmarknaden, medborgarnas inflytande i stadens beslutsprocesser och det offentliga rummets betydelse för en socialt hållbar samhällsutveckling. Socialnämnden ska lämna synpunkter på rapporten *Dold potential – hinder och möjligheter för unga stockholmares etablering på arbetsmarknaden*.

Rapporten konstaterar att unga stockholmare generellt inte har några större svårigheter att komma ut i arbete. Vissa specifika grupper av unga har dock väsentligt sämre arbetsmarknadsutfall än andra. Dessa grupper är i första hand unga utan fullständiga gymnasiebetyg, unga med utländsk bakgrund och unga med funktionsnedsättningar. Rapporten innehåller rekommendationer och åtgärdsförslag för att förbättra gruppernas möjligheter på arbetsmarknaden.

Socialförvaltningen ställer sig i stort positiv till kommissionens rapport och de åtgärder som föreslås. I tjänsteutlåtandet lämnar förvaltningen både generella synpunkter på rapporten och på de specifika åtgärderna.

Förvaltningen hade redovisat ärendet i ett tjänsteutlåtande daterat 24 februari 2017.

Förslag till beslut

Ordföranden föreslår att nämnden beslutar enligt förvaltningens förslag.

Vice ordföranden Andréa Ström m.fl. (M) och ledamoten Isabel Smedberg Palmqvist m.fl. (L) föreslår att nämnden beslutar följande.

1. Att delvis bifalla förvaltningens förslag till beslut.
2. Att därutöver anföra

Sociala hållbarhetskommisionen publicerade vintern 2016/2017 fyra nya delrapporter som berör demokrati, utbildning, arbetsmarknad och stadsplanering. Alliansen tycker att det är beklagligt att Socialnämnden endast får en av de fyra delrapporterna på remiss då vi gärna hade velat ta del av innehållet i samtliga rapporter.

Den styrande majoriteten talar om ”en stad som håller samman” men prioriterar symboliska satsningar på råd, utskott och byråkrater samtidigt som konkreta satsningar på ytterstaden uteblir,

exempelvis skjuts utflytt av stadens förvaltningar på framtiden eller ställs in.

De forskarrapporter som hållbarhetskommisionen har tagit fram är på det hela taget gedigna och intressanta och bidrar till vår samlade kunskap om Stockholm. Samtidigt kännetecknas den ideologiska utgångspunkten för hållbarhetskommisionens arbete av en statisk syn på individen, där den enskildes möjligheter att själv förändra sina livsvillkor inte berörs. Lösningar tänks genomgående ta formen av ytterligare politiska styrmedel, inte att undanröja de hinder som försvårar för människor att förverkliga sina livsdrömmar. Liberalerna menar att social hållbarhet förutsätter social rörlighet.

Vi välkomnar det arbete som har gjorts och ställer sig positiva till flertalet av förslagen i den rapport som har kommit nämnden till del. Med det sagt finns det även åtgärder som vi är djupt kritiska till och ställer oss frågande till dess genomförbarhet. Nedan redovisas dessa synpunkter.

I delrapporten dold potential föreslås åtgärder som att rikta sociala klausuler i upphandlingar till särskilt prioriterade grupper, att utveckla ett arbete med arbetsdifferentiering samt att främja kompetensbaserad och icke-diskriminerande rekrytering.

Att införa så kallade sociala krav i upphandling, som föreslås i rapporten, innebär att det offentliga ställer krav på att en viss andel av de anställda ska tillhöra en utsatt målgrupp för att företag ska få delta i en upphandling. Det är självklart att Stockholms stad ska säkerställa anständiga arbetsvillkor för medarbetare hos leverantörer som staden anlitar. Seriösa aktörer, rättssäkra arbetsförhållanden, transparenta upphandlingsmodeller och konkurrens på lika villkor ska prägla upphandlingar i Stockholms stad. Men samtidigt som vi måste värna goda villkor för jobben måste vi också värna de drivkrafter som får jobben att växa.

Sociala krav i upphandlingsförfaranden innebär alltför stora begränsningar i företagets möjligheter att förädla sina produkter och tjänster på bästa sätt. Förslaget stänger därmed ute företag som måste anpassa sig till den verkliga marknadens krav för att överleva. I vissa fall skulle det kunna innebära att företag tvingas säga upp befintlig personal för att möta upphandlingskraven från staden. Ett annat tänkbart scenario är att en utrikesfödd person blir uppsagd för att ge plats åt en annan person från en av stadens definierade svaga grupper. Sociala krav vid upphandling blir då snarare integrationshämmande än främjande.

När det gäller förslaget om arbetsdifferentiering är det viktigt att understryka att många arbetsuppgifter som förekommer inom såväl förvaltningar som de flesta företag är specialiserade, systemberoende och kräver rätt kompetens. Därför kan differentiering av arbetet bli problematiskt. Både offentliga och privata aktörer är ofta intäktsfinansierade vilket också försvårar möjligheter att avsätta nödvändiga resurser för introduktion, handledning, mm. Med det sagt innebär det inte att förslaget om arbetsdifferentiering ska avfärdas helt, men det behövs en noggrann analys för vilka yrkesområde och målgrupper där detta skulle kunna tillämpas. En arbetsdifferentiering får inte äventyra kvalitén på produkten eller tjänsten. Möjligheterna är dock begränsade då flera tjänster inom exempelvis myndighetsutövning och förskola kräver specifik utbildningsbakgrund eller legitimation.

Beslutsordning

Ordföranden ställer förslagen mot varandra och finner att nämnden beslutar enligt förvaltningens förslag.